

угруповання. На думку М. П. Малетіна, Асоціація знаходиться на початковому шляху до класичної інтеграції (по типу колишнього Європейського Економічного Співтовариства), що потребуватиме певного часу. Але все одно це буде особливий азійський напрям інтеграції [3].

Отже, інтеграційний потенціал АСЕАН демонструє усталену тенденцію до зростання на основі використання перевагу внутрішньорегіональної кооперації та поглиблення економічних зв'язків із країнами-сусідами. Основними завданнями АСЕАН на перспективу є завершення формування зони вільної торгівлі, поліпшення інвестиційного клімату та посилення інвестиційного потенціалу, розбудова інституціональних структур.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Рябінін Є. Сучасні проблеми та перспективи АСЕАН / Є. Рябінін // *Зовнішні справи*. – 2011. – № 3. – С. 42–45.
2. ASEAN Statistical Yearbook. [Електронний ресурс]: <http://www.asean.org/storage/images/2015/July/ASEAN-Yearbook/July%202015%20-%20ASEAN%20Statistical%20Yearbook%202014.pdf>.
3. Малетин Н. П. АСЕАН: Четыре десятилетия развития: монография / Н. П. Малетин. – М. : Московский государственный институт международных отношений (Университет), 2007. – 312 с.

АЛЛА РОЖКО

РОЗВИТОК SHAREECONOMY: ГЛОБАЛЬНИЙ ТРЕНД ЧИ СУСПІЛЬНА НЕОБХІДНІСТЬ?

Аналіз стану та тенденцій розвитку світового господарства дозволяє виділити дві основних закономірності: з одного боку, спостерігається регіональна поляризація країн за економічними інтересами, що загострює конкурентну складову у міжкраїнних відносинах, а з іншого – наявне безперервне удосконалення форм та методів реалізації зовнішньоекономічної політики, метою якого є якісне зближення країн у вирішенні глобальних проблем сучасності. Більше того, в умовах обмеженості та вичерпості певних ресурсів (насамперед, природних чи енергетичних), а в деяких випадках – при наявних диспропорціях забезпеченості країн іншими їх видами (наприклад, матеріальними, технологічними, інтелектуальними тощо) суб'єкти глобальної економіки прагнуть до створення такої моделі економічних відносин, коли вони одночасно стають учасниками процесу споживання/пропозиції ресурсу, який перерозподіляється від однієї сторони, в якій він знаходиться в надлишку, до іншої, яка відчуває його дефіцит, без додаткового чи надмірного використання цього ресурсу, або забезпечуючи більш оптимальне його використання.

Економіка спільного споживання (користування, участі) (т. зв. «шерінгова економіка» – з англ. sharing economy або shareconomy) – це економічна модель взаємовідносин, в якій люди можуть отримувати або надавати в оренду активи без переходу права власності на них та одночасному одержанні взаємної фінансової вигоди. Цей вид економічних відносин не є новим. Спільне використання ресурсів, наприклад, добре відоме та проявляється в моделі «бізнес-бізнес» (B2B), наприклад при спільному використанні техніки в сільському і лісовому господарстві, а також у моделі «бізнес-споживач» (B2C), наприклад, в самообслуговуванні пралень. Але три основних принципа роблять модель спільної участі необхідною в сучасних глобальних умовах, що дає в підсумку результат для обидвох сторін. По-перше, поведінка клієнтів щодо споживання багатьох товарів і послуг змінюється на шляху від права власності до спільного використання. По-друге, соціальні мережі і віртуальні магазини значно легше пов'язують тих, хто пропонує товар чи послугу, та їх потенційних споживачів. І по-третє, розвиток мобільних пристроїв та електронних додатків робить процес спільного користування зручнішим і приємнішим. Безперечно, ця модель економічних взаємовідносин, що активізувалась із розвитком соціальних мереж, частіше за все, виникає тоді, коли ціна конкретного активу висока, і в той же час актив може використовуватись в конкретний момент часу не в повній мірі. Прикладами shareconomy є сьогодні операційна діяльність таких компаній і сервісів, як АРМ Agentuur, Airbnb, Uber, SnapGoods, BlaBlaCar, що працюють на платформах соціальних мереж Facebook, Twitter, Google+ та інших.

Як пише видання The Economist, економіка спільного споживання є хорошим прикладом «перекладання» вартості Інтернету на вартість товарів і послуг для споживачів. І хоча ця нова модель економічних взаємин розвивається досить неконтрольовано і спонтанно, і відтак становить загрозу для діючих бізнес-моделей, побудованих за традиційними правилами, вона володіє величезним потенціалом для розвитку [1]. Тобто, іншими словами, глобальний тренд спільного користування перетворюється в суспільну необхідність, що потребує чітких «правил гри».

Експерти Європейської організації споживачів (BEUC) переконані, що «... зараз найбільш актуальним завданням є зрозуміти, як чинні європейські та національні закони збігаються (або ні) з принципами економіки спільної участі. Це те, що на даний момент залишається нез'ясованим. В тих країнах, де виявляють, що чинне законодавство не повною мірою захищає споживачів, уряди повинні діяти швидко, щоб змінити діючі закони і гарантувати надійний захист споживачам, які пропонують або купують товари та послуги завдяки економіці спільної участі» [2].

Отже, в глобальній економіці сьогодні підвищується взаємозалежність суб'єктів всіх рівнів. В цих умовах відчувається потреба у налагодженні взаємовигідного співробітництва. З процесами глобалізації міжнародної торгівлі, розвитком логістичних мереж, нарощуванням обсягів та урізноманітненням фінансових трансакцій, розвитком ринкової лібералізації, а також, безперечно, із стрімким поширенням соціальних мереж та віртуальних

технологій національні економіки стають більш відкритими, і звісно, вразливими до зовнішніх впливів. Саме тому відбувається якісне перетворення традиційних зовнішньоекономічних звязків та пошук альтернативних моделей економічної взаємодії між країнами на засадах сталого розвитку, при якому одночасно розв'язуються проблеми глобального характеру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. *The rise of the sharing economy // The Economist (09.03.2013) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economist.com/news/leaders/21573104-internet-everything-hire-rise-sharing-economy>.*

2. *Економіка спільної участі та її переваги для споживачів : Портал Euronews (12.02.2016) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.euronews.com/2016/02/12/focus-on-the-sharing-economy>.*

ЕДУАРД РОМАНЮТА

НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКІВ В КРАЇНАХ-НОВИХ ЧЛЕНАХ ЄС

Одним із важливих факторів, що дозволяє говорити про становлення дійсно єдиної Європи є гармонізація податкових систем країн-членів ЄС. А оскільки податкова політика ЄС є однією із найбільш спірних та не гармонізованих у ЄС, то й адаптація нових країн-членів ЄС є досить складним процесом. Хоча європейських податків як таких поки не існує, за винятком митних, що стягується на зовнішніх границях всіма країнами Союзу по відношенню до імпортованих товарів, з роками в Європейському Союзі склалась податкова політика, що створює загальні рамкові закони, що застосовуються в кожній окремій сфері. Це означає, що податкове середовище всередині Союзу, особливо нових країн-членах, хоча й не повністю гармонізоване, проте базується на тих самих єдиних принципах [1].

Одним із чинників, що останнім часом визначає напрямки реформування податків на доходи в країнах-нових членах ЄС, є податкова конкуренція, спрямована на створення найсприятливіших умов для залучення прямих іноземних інвестицій. Наслідком цієї конкуренції стало зниження ставок податку на прибуток в Польщі з 34 до 19%, в Чехії з 35 до 26%, в Латвії – з 25 до 15%, в Литві з 29 до 15%, а також запровадження в Литві, Латвії та Естонії пропорційного податку з доходів громадян відповідно за ставками 33, 25 і 24%. Однак, дана податкова конкуренція викликає невдоволення в «старих» країнах-членах ЄС, проявом якого стали пропозиції щодо посилення гармонізації податку на прибуток, у тому числі запровадження єдиної мінімальної ставки цього податку, обов'язкової для всіх країн-членів ЄС [2].

Хоча порівняння різних систем оподаткування є одним з основних пунктів для бізнесу при прийнятті важливих стратегічних рішень, не варто забувати й про інші фактори, які відіграють важливу роль в оцінці